

Openbare zitting van 19.09.2016

Interpellatie van de heer André du Bus over de plaatsen die gecreëerd moeten worden in de gemeentelijke basisscholen

Mijnheer de voorzitter,

De uitdagingen in verband met het plaatsgebrek in de scholen in de Federatie Wallonië-Brussel en in Brussel zijn niet nieuw, maar ze hebben onlangs een nieuwe dimensie gekregen met de publicatie van de cijfers over het plaatsgebrek tegen 2022 in de uitgave van Le Soir van 10 september. Voor Brussel vindt men er per gemeente een schatting van de cijfers die zowel betrekking heeft op het aantal aangeboden plaatsen in 2022 in het lager en het secundair onderwijs, in alle netten, als op het aantal ontbrekende plaatsen.

Het gaat om cijfers die voorgelegd werden door het Franstalige ministerie van Onderwijs. De cijfers zijn het resultaat van een combinatie van haar eigen cijfers en de gegevens van het Planbureau en het Waals en het Brussels instituut voor statistiek. De berekening van het aanbod is gebaseerd op het maximumaantal schoolgaande leerlingen in elke school tijdens de afgelopen tien jaar. Bij dat cijfer worden nog de gegevens gevoegd van projecten waarmee tegen 2017 nog extra plaatsen gecreëerd zullen worden. Voor de extra plaatsen die gecreëerd moeten worden, houdt de studie rekening met een comfortzone die alle ouders zoveel mogelijk een vrije keuze biedt. In dit opzicht werden verschillende hypothesen bestudeerd waarbij rekening gehouden werd met verschillende percentages, waaronder het cijfer 10% bovenop het aantal plaatsen dat strikt noodzakelijk is. Het gaat om de "tamponzone". De cijfers uit het artikel houden rekening met die 10%.

Voor Etterbeek zijn de cijfers de volgende: 4.390 aangeboden plaatsen voor het basisonderwijs terwijl er 524 extra gecreëerd zouden moeten worden en 6.744 plaatsen voor het secundair onderwijs terwijl er 675 extra gecreëerd zouden moeten worden. Uiteraard moeten die cijfers niet letterlijk genomen worden, het gaat eerder om indicatoren die een bepaalde tendens hebben. Dat neemt niet weg dat onze gemeente met de som van de ontbrekende plaatsen, 1.199 in totaal, op de tweede plaats staat, na destad Brussel. Dat is echter niet verrassend aangezien wij weten dat Etterbeek gekenmerkt wordt door een zeer groot onderwijsaanbod, misschien zelfs het grootste van ons Gewest.

U weet overigens ongetwijfeld dat de regering van de Federatie Wallonië-Brussel extra inspanningen levert om een oplossing te zoeken voor het plaatsgebrek. Door bepaalde scholen aantrekkelijker te maken en door de verschillende inrichtende machten ertoe aan te zetten nieuwe plaatsen te creëren in de bestaande scholen of nieuwe scholen te bouwen. Voor Brussel zijn de belangrijkste betrokken onderwijsnetten dat van de Federatie Wallonië-Brussel, het

gemeentelijke net en het vrij onderwijsnet. Merk ook op dat de Federatie innovatie steunt. Zo werd een project ingehuldigd in Sint-Agatha-Berchem waarbij een school geopend werd die valt onder de bevoegdheid van een gemengde macht (vrij-officieel).

Wij weten overigens dat de oplossingen voor het plaatsgebrek passen in het kader van een betere geografische spreiding van het onderwijsaanbod. Het is dus niet helemaal juist te denken dat de oplossingen enkel te vinden zijn in het creëren van extra plaatsen in een bepaalde gemeente omdat de studie het plaatsgebrek in die gemeente op een zeker niveau schat.

Gezien de situatie, de uitdaging en de genoemde tendensen, zijn mijn vragen de volgende:

- Wat is uw reactie op de cijfers die voorgelegd worden?
- Zijn er al concrete projecten ingediend om het aantal plaatsen uit te breiden of zullen die nog ingediend worden en binnen welke termijn? Worden er initiatieven op langere termijn onderzocht die betrekking hebben op het creëren van nieuwe plaatsen in de gemeentescholen? Zo ja, kunt u hierover meer uitleg geven? En kunt u daarbij een onderscheid maken tussen wat valt onder het gemeentelijk basisonderwijs en het gemeentelijk secundair onderwijs (beperkt tot Etterbeek)?
- Heeft u tot slot contact gehad met de facilitator van het Brussels Gewest, Julie Lumen, wier opdracht erin bestaat de verwezenlijking van nieuwe projecten te bevorderen?

Ik dank u voor uw antwoorden.

Mijnheer du Bus de Warnaffe leest zijn interpellatie.**De burgemeester geeft het woord aan mevrouw Bertieaux:**

"Mijn heer du Bus, het lijkt me schaamteloos van u om te interpelleren over de plaatsen die gecreëerd moeten worden in de gemeentescholen terwijl u beslist weet dat uw politieke familie al zeven jaar verantwoordelijk is voor onderwijs en dat dit dossier tussen 2014 en 2016 helemaal niet behandeld werd. Om terug te keren naar de kern van de zaak, wij stellen al enkele jaren voor dat er "schoolse SVK" opgericht worden om beter te beantwoorden aan de behoeften op het vlak van schoolgebouwen."

De burgemeester neemt het woord:

"Kunt u duidelijker zijn over de term "schoolse SVK"?"

De burgemeester geeft het woord aan mevrouw Bertieaux:

"Onder "schoolse SVK" versta ik, in overeenstemming met de SVK, sociale verhuurkantoren die private of openbare gebouwen, kantoren of woningen zouden kunnen verhuren om scholen te maken of scholen uit te breiden. Ik stel voor dat Etterbeek een voorttrekkersgemeente wordt op dit gebied met een proefproject."

De burgemeester neemt het woord:

"U haalt me de woorden uit de mond, mevrouw Bertieaux! Mijnheer du Bus, u zult begrijpen dat het voor ons moeilijk is om de cijfers van Le Soir over het plaatsgebrek in de scholen van commentaar te voorzien zonder dat wij toegang hebben tot de eigenlijke studie. Bovendien onderscheidt dit artikel zich door zijn algemeenheid: het geeft geen enkele nauwkeurige informatie over de betrokken onderwijsniveaus, noch over het al dan niet bestaan van ongelijkheden tussen netten, noch over het onderwijs dat georganiseerd wordt door de Vlaamse Gemeenschap, enz. De dienst Onderwijs kan op basis van zijn ervaring op het terrein getuigen van het feit dat het aantal kinderen dat opgevangen wordt in de gemeentelijke schoolgebouwen relatief stabiel is. De laatste grote stijging in het lager onderwijs (5%) dateert van september 2013. Dit jaar betreuren wij zelfs het verlies van twee halftijdse betrekkingen in het kleuteronderwijs, wat volledig in tegenspraak is met de cijfers van Le Soir. Uiteraard heeft het merendeel van onze lagere scholen zijn verzadigingspunt bereikt. Hoewel het op sommige plaatsen nog mogelijk zou zijn om klassen bij te maken, zijn de gemeenschappelijke levensruimten (eetzaal, speelplaats, sportzaal...) veel te klein. Het enige redelijke uitbreidingsproject is dat van Paradis des Enfants. De modulaire gebouwen waar de kinderen van crèche Aimé Dupont tijdelijk ondergebracht zullen worden, zullen ook dienst doen voor de kleuters wanneer de kleutervleugel van Paradis des Enfants in 2019 (datum waarop de crèche operationeel zal zijn) afgebroken en uitgebreid zal worden. Bovendien zullen er vier nieuwe klassen ingericht worden op de zolder van La Farandole.

Wat het secundair onderwijs betreft, is het moeilijk voor ons om tot een vaststelling te komen. Eigenlijk hebben wij enkel kwalificerend onderwijs. De scholen die erom bekendstaan volzet te zijn

in Etterbeek organiseren daarentegen algemeen onderwijs. Op ons grondgebied zijn er veel scholen die deel uitmaken van de meest gewaardeerde van het Brussels Gewest. De cijfers van Le Soir moeten dus met de nodige voorzichtigheid bekeken worden.

Hoewel er al informele contacten gelegd werden met mevrouw Lumen, werd er nog geen vergadering georganiseerd over het uitbreidingsproject van Paradis des Enfants."

De burgemeester geeft het woord aan de heer du Bus de Warnaffe:

"Inderdaad, mevrouw Mottet heeft in haar hoedanigheid van voorzitter van Ecole Sainte-Anne een kleine daling vastgesteld van het aantal inschrijvingen. Dat brengt mij ertoe u te vragen hoe de cijfers opgesteld werden door het bestuur."

De burgemeester geeft het woord aan mevrouw Bertieaux:

"De cijfers van het bestuur zijn gebaseerd op het bevolkingsregister, maar het is aangewezen die cijfers met de nodige voorzichtigheid te behandelen. Via het bevolkingsregister kennen we het aantal kinderen dat de leerplichtige leeftijd bereikt en daaruit kunnen we afleiden hoeveel plaatsen tekort zouden zijn. Dat aantal stemt echter niet altijd overeen met de demografie van de inwoners aangezien ouders hun kinderen niet noodzakelijkerwijs naar school laten gaan op het grondgebied van de gemeente waar ze wonen. Omgekeerd tellen de scholen van een gemeente ook leerlingen uit andere gemeenten."

De burgemeester geeft het woord aan de heer du Bus de Warnaffe:

"Het is cruciaal te begrijpen hoe die cijfers opgesteld werden. Zo niet hebben ze geen enkele betekenis."

De burgemeester neemt het woord:

"Ik denk dat we alle vragen gehad hebben, we zullen er later op terugkomen."